

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

12 СЕНТЯБРЬ 1969 й.
ЖУМА
№ 214 (978).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТНИНГ ОРГАНИ

ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

Совет кишилари, ер юзидаги бугун прогрессив инсоният Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини зўр таптана билан нишонлашга ҳозирлик қўймоқда. Бу улғу санаи меҳнатда янги-янги зафарлар билан кутиб олиш, мамлакат ҳалқ ҳўжалиги, фан ва маданият соҳасида улкан муваффақиятларга эришиш истаги ҳар бир коллектининг қалб апри, зўр иштиёқидир. зотан жонозон Ватанимиз босиб ўтган шонли йўл ва бугун зафарли чўққилар сари илдам одиллашмиш бўқод дохий номин билан тамбарчас боғланган.

Партия ва ҳукуматнинг мамлакатда давон таътиган ала шу зўр меҳнат қўтаришчилиги ва зақшавчили, совет кишиларининг алоий ташаббускорлигини юксак надрламоқда. КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва Бутун иттифоқ Касаба Союзлари Марказий Совети қабул этган ва кунин кеа табуқода эълон қилинган қарори ана шундан далолат бериб турибди.

Бу қарорда КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва Бутун иттифоқ Касаба Союзлари Марказий Совети зўр маж куният билан қай қиладиларки, Маркс ва Энгельс революцион таъинотиининг геннал давоничин, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг асосини, Улғу Октябрь социалистик революциясининг йўлбошчиси, жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг бунёдкори Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун корхоналар, қўрилчилар, колхоз ва совхозларда, муассасалар ва ташкилотларда умумҳалқ социалистик мусобақаси кеиғ аяғ олиб кетди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва Бутун иттифоқ Касаба Союзлари Марказий Совети совет кишиларининг фидокорона меҳнатини юксак даражада баҳолаб, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш, социалистик мусобақа қатнашчиларининг ютуқларини нишонлаб, қўрилчиларни рағбатлантирмоқ учун КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва Бутун иттифоқ Касаба Союзлари Марказий Советининг ленинча юбилей Фахрий ёрлигини таъсис этдилар. Шунингдек, Ленин юбилейига тайёргарлик давомида юксак меҳнат намуналарини қўрсатган илгор кишиларни, колхозчиларни, ҳалқ ҳўжалиги мустахкамларини, далолат таъкилотлари ҳодимларини, фан ва маданият алободларини мукофотламоқ учун «Шахмат меҳнат уччи, Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини нишонлаб» деган юбилей медали таъсис этилди.

Партия ва ҳукуматнинг қўрган бу гоат қатта тадбирдан сўнг мамлакатимизда меҳнат қўтаришчилигининг янада ошишига, шонли санага тайёгавлигининг тағин ҳам аяғ олишига шакшубха йўқиди. Бу ошқоқ мукофотта сазовор бўлиш учун кураш меҳнатда янгида-янги зафарларга чорлайди, шонли санаи юксак санаида ўтказишга мустаҳкам замин яратиб беради.

Республиканинг пойтахти меҳнаткашлари ҳам барча совет кишилари қатарига бу қарорини зўр хурсандчилиқ билан кутиб олайлик.

ЛЕНИНЧА ЛЕКТОРИЙ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузурида ишлаб турган ленинча лекторийда 11 сентябрь кунин навбатдаги лекция ўтказилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг сек-

билан кутиб олдидлар. Корхоналарда, ташкилот ва муассасаларда, қўрилш майдонларида ленинча меҳнат вахтасида туриб ишлаш мусобақаси тобора кеиғ қўлоқ ёймоқда. Саноат корхоналари, транспорт ва алоқа ташкилотларининг ишчилари, инженер-техник ҳодимлари август ойини планини бақариш, саккиз ойлик маррани ҳам муваффақият билан эгалладилар. Электротехника, авиация каби саноат тармоқлари тез сўзатлар билан ўсмоқда, машинасозларнинг тўқимачиларга, пахта тозаловчиларга, бинокорларга серурум техника етказиб бермоқда. «Компрессор» заводининг машинасозлари 700 компрессор тайёрладилар, экскаваторчиларнинг мамлакатга 500 дан ортиқ экскаватор ва шунча миндорла ошла электр қранлари тухта эгилдилар. Саккиз ой мобайнида набулчилар минг километрга яқин зерҳин сиз тайёрладилар. Енгил саноат корхоналарининг ишчилари қарийб юз минг набулчилар мейстр газлама тўқимачиларнинг-мингларча жуфт пойлаб-тиз тиклиди, аҳолига қўйлаб трикотаж буюмлари етказиб берилди.

Бу талабаларнинг бари дохий юбилейи шарафига бошлангич социалистик мусобақанинг салқилин самараси, ажойиб, патижасидир.

Бу ўринда Фрунзе райониинг дохий юбилейига тайёргарлик юзасидан олиб бораётган ишлари айниқса диққатга сазовор эканлигини алоҳида таъкидлаб ўтиш лозим.

Районда В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик қизғин олиб бораётган меҳнаткашларнинг ташаббускорлиги билан меҳнат қилаётганликларида айниқса ёриш намоён бўлмоқда. Район саноат корхоналаридаги 30 мингдан ортиқ ишчи ленинча меҳнат вахтасида туриб, фидокорона ишламоқда. 800 бригада, 250 дан ортиқ участка ва саккиз пех коммунистик меҳнат коллектини номини олиш учун курашмоқда. Район саноат корхоналарининг илгор ишчилари янгида-янги ташаббус кўтариб чиқмоқдалар. Районда рацонализатор ва ихтирочилар сафи кун сайин ошмоқда. Лекция пропандагаси яқин йўлга қўйилди, коммунистларнинг ленинча ўқушга алоҳида эътибор беришмоқда. Буларнинг барчаси районида В. И. Ленин юбилейи шарафига бошлангич социалистик мусобақа байғонини тобора баландроқ қўтариш, меҳнатда янги зафарларни қўлга киритиш имкониятини бермоқда.

Пойтахтимиздаги барча районларда В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик ана шундай янгилик туе олмоғи кеақ. Партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари олиб борадиган сиёсий ва ташкилотчилик ишларининг асосини шонли санага қизғин тайёргарлик ва меҳнат аҳлини янги зафарларга сафарбар этиш ташкил қилмоғи лозим. Бутун куч ва имкониятлар, барча резервлар беш йиллик тошпирқиларини мундидан олдин бажаришга, меҳнат активлигини тобора оширишга қаратилмоқ зарур.

Пойтахт корхоналарида, муассаса ва ташкилотларида мусобақа байғони тобора баланд қўтарилиши, миллионларининг меҳнат активлиги янада оша бориб, кўнчалли тўқимачиларни, шонли Ленин юбилейини ҳалқ ҳўжалигимиз ҳамма соҳаларида юксак қўрсаткичлар билан кутиб олайлик.

ретари Н. Г. Анисимкин «Социалистик индустриалаштириш ленинча программаси ва унинг Ўзбекистонда амалга оширилиши» тўғрисида лекция ўқиди. (ЎЗАТА).

В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини халқ ҳўжалигини ривожлантиришда янги-янги ғалабалар билан кутиб олайлик!

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА ОЛИНГАН СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШНИ ТАЪМИНЛАШ ЮЗАСИДАН РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ТАШКИЛОТЧИЛИК ВА СИЁСИЙ ИШНИ ЯНАДА АВЖ ОЛДИРИШ Тўғрисида ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XVI ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўрток Ш. Р. Рашидовнинг «В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлаш юзасидан республика партия ташкилотларининг таъминотчилик ва сиёсий ишни янада авж олдириш тўғрисида»ги докладини тинглаб ва муҳокама қилиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қайд қиладики, республика партия ташкилотлари ҳўжалик ва маданий қўрилшга партия раҳбарлигининг услуб ва методларини тақомиллаштириш, меҳнаткашларини Ленин юбилейи шарафига олинган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этиш юзасидан қаттагина ишларни амалга оширмоқдалар.

Беш йиллигининг ўтган уч йилида Ўзбекистон саноати пландан ташқари 240 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Шу йилнинг 8 ойлик плаки бақарилиди. Энергетика, машинасозлик, газ ва химия саноати, рангли металлургия тез сўзатлар билан ривожланимоқда. Енгил, озиқ-овқат саноати ва халқ ҳўжалигининг бошқа тармоқлари янада ривожланди.

Республика корхоналарида резервларнинг ленинча қўрилш ўтказиш ва беш йиллик плани мундидан илгари бақариш юзасидан оширилган социалистик мажбуриятларни қўрилш қилган. Каттақурғон ёғ-мой комбинатининг ташаббуси кеиғ қанот ёйди. Бу ташаббус Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланган эди. «Нафтамоша» заводи, Чирчиқ электр химия комбинати, Ўзбекистон металлургия заводи, Тошкентдаги «Қизил тоғ» фирмаси ва бошқа қўрилш корхоналарининг партия ташкилотлари дохийининг тарихий юбилейини муносиб кутиб олиш учун меҳнаткашларнинг мусобақасини хоҳлиқ билан йўлга қўймоқдалар.

Қурувчилар ва монтажчиларнинг кўп минг кишилик армияси олинган юксак мажбуриятларни бажариш мақсадида фидокорона меҳнат қилмоқда. Улар шу йилнинг саккиз ойи ичида 450 миллион сўмлик асосий фондларни фойдаланишга топширдилар, бир миллиард сўмликдан ортиқ капитал маблагларини ўзлаштирдилар.

Республика транспорт ва алоқа корхоналарининг коллективлари беш йиллигининг уч йили даволат планларини ва олинган социалистик мажбуриятларни бажардилар.

Қишлоқ ҳўжалигини, айниқса унинг етатки тармоғи бўлган пахтакчилини юксалтиришда қаттагина муваффақиятларга эришилди. 1966-1968 йилларда давлатга 12 миллион 138 минг тонна ёпи шундан илгари уч йилдаги нисбатан 874 минг тонна кўп пахта сотилди. Республика пахтакорлари жуда мураккаб об-ҳаво шароитида бу йил ҳамма жойда мул ҳосил етатиришди, пахтани териш ва топиришга киришдилар.

Қишлоқ ҳўжалигининг бошқа тармоқлари ҳам яхши ривожлантирилди, ғалларкорлар давлатга дон сотиш ва топириш беш йиллик планини ошириб бажардилар. Беш йиллигининг уч йили мобайнида шундан илгари уч йилдаги нисбатан шол и етатириш 1,5 баравар, сазавот ва полиз экинлари маҳсулоти — 42 процент, мева ва узум — 17 процент, сўт — 682 минг тонна, туҳум — 291 миллион дона, қорақўл тери — 524 минг дона ва пилла 48 минг центнер қўйлади. Гўшт, сўт, туҳум тайёрлаш планлари бақаришмоқда.

Сув ҳўжалиги қурилиши, ерларнинг мелiorатив холатини яхшилаш ва янги ерларни ўзлаштириш соҳасида ҳам қатта ишлар амалга оширилмоқда.

Аҳолига хизмат қўрсатиш янада ривожланди. Уч йил ичида давлат ва кооператив савдоси тобора обороти 34 процент қўйлади. Аҳолига тўйимли маҳсулотлар, юқори сифатли кишим-кечан, пойфазал, мебел, маданий-маиший ва ҳўжалик аҳамиятига эга бўлган товарлар сотиш қўйлади. Умумий оқлатиш корхоналарининг тармоғи кеиғайди. Маиший хизмат қўрсатиш микёси ўсди. Шаҳар ва қишлоқларнинг ободончилиги ва санитария холати яхшиланимоқда.

Бутун совет халқи қатори Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва ВУСПСнинг Ленин юбилейини муносиб кутиб олиш учун мусобақа натижаларини ажулаш тартиби ва ғолибларини рағбатлантириш тадбирлари ҳақидаги қарорини зўр қониқиб билан қарш олдидлар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми қайд қиладики, КПСС XXIII съезди қарорларини актив ва изчил амалга ошириш республика партия ташкилотларининг ҳаётини бойитди, уларнинг амалий фаолиятида конкретлик, ишчилик кеиғ ўрин олди. Қўй партия эволюциясининг сони ўсмоқда. Қадрларини таллаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш иш яхшиланди. Ҳозирги вақтда партия, совет ва ҳўжалик органларига одағда яхши тайёргарлик бўлган, гоёвий чиниққан, рағбатли ҳодимлар бошчилигида партия ташкилотларининг омма ўртасида олиб бораётган гоёвий-тарбиявий ишларини янада яхшилашга олиб келди. Партия маорифи системасида қўй ўтган ўқув йилида марксизм-ленинизм назариясини 460 минг киши ўрганди. Партия ташкилотлари гоёвий ҳаётининг активлашуви меҳнаткашлар кеиғ олмади коммунистик дуб-карашини шакллантириш, уларни ҳаётбахш, совет ватанпарварлиги, пролетар интернационализи, халқлар дўстлиги ва қардошлиги руҳида тарбиялаш ишларини қулайтиришга жобий таъсир қўрсатмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми таъкидлайдики, юбилей шарафига олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш республика партия ташкилотларининг таъминотчилик ва сиёсий ишларини янада тақомиллаштиришнинг қатъий талаб эгади. Шундай бўлгани ҳамма ёйрим партия комитетларининг фаолияти ҳозирги талабларга жавоб бермаётди. Корхоналар, қўрилшлар, колхозлар, совхозлар ва умуман тармоқларнинг ишдаги қалмиқ-

ликларга барҳам бериш юзасидан ҳамма вақт ҳам таъсирли чоралар қўрилади, деб бўлмайди. Давлат ва меҳнат инициативаси мустаҳкамлаш учун ҳануз изчил ва қатъий кураш олиб борилмапти, юбилей шарафига олинган мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлашда бошлангич партия ташкилотлари га ҳамма жойда ҳам конкрет ёрдам қўрсатилади, деб бўлмайди.

Меҳнат унумдорлигининг секин ўсётганлиги қўрилш саноат корхоналари ишдаги нуқсонлардан бири бўлиб қолмоқда. Бир қатор республика министрликлари ва област жкрона комитетлари бўйича капитал қурилиш жуде қониқарсиз олиб борилмоқда.

Бу йил темир йўл ва автомобиль транспортда анчагина қоллоқлика йўл қўйилди. Республика граждон авиацияси ва алоқа корхоналарининг ишда жиддий қалмиқликлар мавжуд. Қўрилш колхоз ва совхозларда қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини етатириш ва тайёрлаш соҳасида жиддий қоллоқлика йўл қўйилди, дағал ҳашак манғариш ва силос бостирити секин бормоқда. Айрим ҳўжаликлар пахта йиғим-теримига қониқарсиз тайёргарлик қўрилди.

«Узельхоттектранс» корхоналари ва ташкилотларининг бир қисми терим машиналари ва бошқа қишлоқ ҳўжалик техникасини ўз вақтида ремонт қилиши таъминламаётди. «Узгравводстрой» ва «Баршстрой» ташкилотлари сув ҳўжалиги ишлари планини бажаришда орқада қолмоқдалар.

Айрим партия комитетлари савдо, соғлиқни сақлаш, халқ маорифи, аҳолига қоммунал ва маиший хизмат қўрсатиш ме-салаалари билан бўш шугулланимоқдалар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми саноат, қурилиш, қишлоқ ҳўжалиги ва меҳнаткашларга маданий-маиший хизмат қўрсатиш соҳасидаги қалмиқликлар, дест-еявал, ёйрим област, шаҳар ва район партия комитетлари Ленин юбилейига тайёргарлик қўриш юзасидан белгиланган тадбирларнинг бажарилиши, устидан қулайлик назоратини етказиб оширмаётганликлари сабабли юз берилмоқда деб ҳисоблайди.

Партия комитетлари кадрларга ҳамма вақт ҳам юксак талабчанлик қилаёттирлар, уларни топирилган иш соҳаси учун юксак жавобгарлиқни сезиш руҳида тарбиялашга зарур даражада эътибор бераёттирлар. Ижронинг амалда текшириш қўрилш област, шаҳар ва район партия комитетлари ташкилотчилик фаолиятидаги бўш заено бўлиб қолмоқда.

В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик қўриш муносабати билан гоёвий-тарбиявий ишни қулайтириш юзасидан ўзлабон белгиланган тадбирларни қониқарсиз бажараётган партия комитетлари ва бошлангич партия ташкилотлари оз эмас.

Илмий ва иқидий ташкилотларда, маданий муассасалари ва ўқув юртларида юбилей тадбирлари етарли равишда аниқлик билан бажарилмаётди. Айрим газеталар ва журналларнинг редакциялари, радио ва телевидение олмага гоёвий таъсир қўрсатиш формалари ва воситаларининг бой арсеналидан етарли даражада фойдаланилмаёттирлар.

Айрим област, шаҳар ва район партия комитетлари совет, комсомол, касаба союз ва бошқа жамоат органлари ишнинг услуб ва методларини тақомиллаштириш ҳақида зарур даражада ғамхўрлик қилмаёттирлар, уларнинг сиёсий ва ҳўжалик вазаифаларини қал қилишдаги роли ҳамда жавобгарлигини етарли равишда ошқирмаёттирлар. Ана шу ташкилотларда ишланган коммунистларга нисбатан қаттиқ талабчанлик қўрсатилаёттирлар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарор қилади:

1. Област, шаҳар ва район партия комитетларига, бошлангич партия ташкилотларига, совет, ҳўжалик, касаба союз ва комсомол органларига ушбу қарорда қайд қилинган қалмиқликларни бартараф этиш вазаифаси юклатилиш.

Пленум шу нарсани таъкидлайдики, ҳозирги вақтда коммунистлар ва барча меҳнаткашларнинг В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан белгиланган тадбирларни муваффақиятли амалга оширишдан қўзғоқчилар ва шарафдор вазаифаси йўқ. Беш йиллик топириклари мундидан илгари бажариш учун социалистик мусобақа қатнашчиларининг иқидий ва етатпарварлиги ташаббусчи қўл тароватига қўйлаб-қуваётлаш зарур, юбилей социалистик мажбуриятларининг бажарилишини таъминлаш юзасидан ташкилотчилик ва сиёсий ишни янада кеиғ аяғ олдириш керек.

2. Област, шаҳар ва район партия комитетлари зиммасига саноат меҳнаткашлари коллективларининг куу-ғайратини иқидий ишлаб икеришининг самарадорлигини янада ошмондлаш, ишлаб қиқариётлаш маҳсулотининг сифатини яхшилашга, ички ҳўжалик резервларидан кеиғ фойдаланишга қаратиш, ҳўжалик юртишининг иқидий методларини, меҳнатини димий асосда ташкил қилишнинг кеиғ роғи этилини таъминлаш, давлат ва меҳнат мундидан мустаҳкамлаш, ҳар бир ҳодимнинг топирилган иш учун масъулиятини ошириш вазаифаси юклатилиш.

3. Пленум партия ва совет органларидан, қурилиш ва монтаж ташкилотларининг раҳбарларидан ишлаб қиқариш қуваватлари, уй-жойлар, мактаблар, болалар ва даволаш муассасаларини ўз вақтида ишга туширишнинг, капитал маблагларнинг йўлга ўзлаштирилишини таъминлашни талаб этади. Асосий эътибор қурилиш материаллари саноати корхоналари ва транспортнинг иқидий яхшилашга, қурилиш ва монтаж ташкилотларини ҳўжаликни юртишининг енгил шароитларига ўтказишга тайёрлашга қаратилиш дэрок.

4. Пленум шу нарсани таъкидлайдики, 4 миллион 100 минг

тонна пахта етатириш ва давлатга сотиш юзасидан олинган юбилей мажбуриятларини бажариш республика коммунистлари ва барча меҳнаткашларининг интернационал ҳамда ватанпарварлик бурчидир. Бу вазаифани муваффақиятли ҳал қилиш мажбуриятларини қўйлаб партия, совет ва қишлоқ ҳўжалик органлари ҳар бир колхоз ва совхозда қиқини енгил ташкил қилишнинг, ҳосилининг қисқа муддатда ва нобуд қилмасдан йиғиб-териб олинишини таъминлашлари зарур. Пахта теримда барча қишлоқ ҳосили қатнашишга эътибор, шаҳарлар ва район марказларининг қишлоққа ёрдам беришини ташкил этиш зарур. Барча мавжуд пахта териш машиналари ўз вақтида ишга туширилиши керек. Етатирилган ҳосилини териб олишнинг муваффақияти асосан улардан икериқ билан фойдаланишга боғлиқдир.

5. Партия ташкилотларининг, совет ва қишлоқ ҳўжалик органларининг, колхоз ва совхозлар раҳбарларининг эътибори чорвачиликни янада ривожлантиришга, чорва моллар туғилиши тўла тиклашга, чорвачилик маҳсулотлари етатириш ва тайёрлаш планларини сўзсиз бажаришга, чорва молларни қишлоғга яхшилаб тайёрлашга қаратилиш. Озқуқа манғариш, ҳар бир ҳўжаликдаги чорва молларни шу ернинг ўзида жамғарилган еча-ҳашак билан таъминлаш ишни кеиқин яхшилаш лозим.

6. Қишлоқ ҳўжалик, Мелиiorация ва сув ҳўжалиги министрликларига, «Узгравводстрой» ва «Средиземсозострой»га ерларнинг мелiorатив холатини яхшилаш, капитал текислаш ва янги ерларни суғоришни қулайтириш, бунда асосий эътиборни янгида ўзлаштириладиган массивларда совхозлар қурилишини тезлаштиришга қаратил тақдир этилсин.

7. Партия комитетлари, меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг ижрония комитетлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ҳўжалик савдо, медицина ва коммунал-маиший хизмат қўрсатишни яхшилаш, хизмат қўрсатиш тармоғи ҳодимларини ўз касбларида факрланчи, совет кишига яхшироқ хизмат қўрсатишга йитиши руҳида тарбиялаш юзасидан зарур чоралар қўришлари керек.

Савдо министрлигига, «Узбеквирлаш»га, Аҳолига маиший хизмат қўрсатиш министрлигига савдо, умумий оқлатиш ва маиший хизматини янада ривожлантириш, ўзлашчи ички резервлардан ва ҳўжалик ташкилотлари, колхозлар ҳамда совхозларнинг иқидийлардан тўларок фойдаланиш таъминлаш, шу асосда аҳолининг қулайлик етатишга зарур бўладиган савдо ва озиқ-овқат товарларига, маиший хизмат қўрсатишга бўлган талабларини тўла қондиришга эришиш вазаифаси юклатилиш.

Соғлиқни сақлаш министрлиги ва унинг жойлардаги органларига асосий эътиборни медицина хизматининг бериш турларини айниқса қишлоқ жойларида янада тақомиллаштиришга қаратил тақдир этилсин.

Коммунал ҳўжалик министрлигининг эътибори ўз қарамондаги корхоналарнинг мавжуд қуваватлардан максимал фойдаланиш, уларни реконструкция қилиш ва янги техника билан ўсқуналаш, шаҳарлар ва қишлоқлар аҳолисига хизмат қўрсатиш маданийини ошириш зарурлигига қаратилиш.

8. Област, шаҳар, район партия комитетлари ва бошлангич партия ташкилотларининг асосий вазаифаларидан бири — иш услуби ва методларини янада тақомиллаштиришдан иборат, партия гуруҳларининг мустаҳкамлашга, ўзлашчи ҳўжалик-сиёсий вазаифаларини ҳал қилишдаги роғини оширишга бундан кейин ҳам алоҳида эътибор бериш зарур.

Қадрлар билан муносиб ишлаш, давлат ва ҳўжалик раҳбарлигининг бериш устакларини, касаба союз, комсомол ва бошқа жамоат органлари аппаратини, етуқ, гоёвий жиҳатдан чиниқини, зарур даражадаги ишчиларни сифатларига эга бўлган ҳодимлар билан мустаҳкамлаш партия комитетлари фаолиятининг асоси бўлимоғи лозим. Ленинча традицияларга амал қилиб, энг яхши тайёргарликка эга бўлган ишчилар ва колхозчиларни раҳбарлик лавозимларига дадил қўтариш керек.

9. Област, шаҳар ва район партия комитетларига қабул қилинган қарорларнинг ижросини назорат қилиш ва бажарилишини ташкил этиш ишдаги қалмиқликларга барҳам бериш, совет, ҳўжалик, касаба союз ва комсомол органлар раҳбарларининг юбилей социалистик мажбуриятларининг бажарилиши учун шахсий жавобгарлиқини қулайтириш вазаифаси юклатилиш.

10. Пленум Ленин назарий меросини пропаганда қилишнинг янада қулайтириш партия ташкилотларининг идеология иши соҳасидаги энг муҳим вазаифаси деб ҳисоблайди. Ленин ғолибларини пропаганда қилиш женовар, қуқумкор ҳаракатда бўлмоғи, буржуазия пропагандасини фол қилишга, барча совет кишиларда коммунистик эътиқодни, совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализи ҳис-туғуларини тарбиялашга, омилнинг сиёсий ва меҳнат активлигини янада ўстиришга ёрдамлашмоғи дэрок.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Пленуми КПСС ленинча Марказий Комитети товарларига маҳкам жипслашган оспублика коммунистлари, барча меҳнаткашлари партия XXIII съезди қарорларини амалга ошириш учун бундан кейин ҳам қормак-толмай ишлайдиган, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятларининг сўзсиз бажарилишини таъминлайди, дохийининг тарихий юбилейини коммунистик қурилишининг бошқа ўқатқиларида янги шонли ғалабаларга эришган ҳолда кутиб оладилар, деб қатъий ишонч билдиради.

Биз сизларнинг ёрдамингизга туғайлик «Узбексельмаш» заводи коллектини ўз олдида қўйилган вазаифани — мамлакат қишлоқ ҳўжалигини етатиришга «оқ олтин»ни қисқа муддатларда териб олишнинг таъминлайдиган микдорда машиналар ишлаб чиқариш вазаифасини муваффақиятли бажаришга ишонамиз.

Қўрсатилган ёрдамингиз учун олдиндан сизларга миннатдорчилик издор этамиз.

«Узбексельмаш» заводи коллектини топиришга бинамиз.

Н. ҒАЗАЕВ, А. ЖАЛОЛОВ, — тоналар, коммунистик меҳнат зарбдорлари; М. ФАТХУДИНОВ, М. РАИ-ФУДИНОВ, — йиғувчи-слесарлар, коммунистик меҳнат зарбдорлари; В. УСМОНОВ — мастер, В. СОРОКИН, П. ПОПОНДОПУЛОС — цех бошлиқлари.

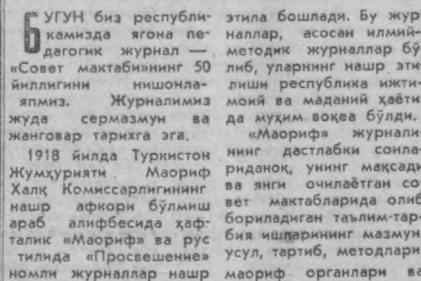
Б у-и ш и м и з г а х а л а л б е р я п т и

Бу—деҳқонлар ҳаётида муҳим воқеа ҳисоблана-

Шаҳар машинасозлари, дала меҳнаткашлари-
га кўплаб қишлоқ хўжалик техникалари етказиб
беришда қандай ишларни амалга оширмоқдалар!
Шу ҳақда корхоналардан маълумотлар берамиз.

(«СОВЕТ МАКТАБИ» ЖУРНАЛИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ
МУНОСАБАТИ БИЛАН)

«Шайх тўғрисида» совет Социалистик Республикаси тўғрисида. Республиканинг муқддиси, маданий ҳаёти янги вазифалар билан боғланган. Ҳаётнинг янги талабларига кўра педагогик матбуотиимизнинг ҳажми ҳам, мундарижаси ҳам кенгайа борди. Уш йилларда чиқиб турган «Билдим ўчоғи» педагогик журнали 1925 йилдан бошлаб янеча қан

Улгу Ватан уруш кудратли Коммунисттик партиямиз раҳбарлигида талаба билан туғач, мабуутимизнинг уруш вақтида қисқартirilган тармоқлари қайта тикланди ва янада кенгайрилди. Натигада, уруш йиллари танаффусда

Ҳасан ЗУННУНОВ,
республикада хизмат
кўрсатган ўқитувчи,
«Совет мактаби» жур-
налининг бўлим муди-

Бундай техникага та- Машинасозларни нг
кескин ортиди. Шу уюшқоқлик билан ба-

[illegible]

дастлабки ишлаб чиқарилган босқичда худди

Барча корхона, муассаса, курилиш таъминлот-
ларидаги каби Эскинавтор заводи цех партия
таъминотларида ҳам ҳисобот-саноат йиғилишлар
уюшқончилиги билан ўтмоқда. Унда коммунист-
лар ҳар қачонгидан ҳам антив қатнашаётир.
Коммунистлар ўз чиқишларида корхона ҳўналиги
ишларидаги ютуқлар билан бирга йўл кўрилган
камчиликларни, уларни бартараф этиш юзасидан
тақлиф-мулоҳазаларни айтмоқдалар.

Р. ХУЖАЕВ,
Куйбишев район партия комитетининг инструктори.

Украинанинг таниқли rassom-
чиси Владимир Масик В. И. Ленинга бағишланган
гравюралар ва пастеллар-
нинг иккита янги турумини
таъзиб бўлди. Унинг
асарларида Илҳич яшаган
ва дам олган жойлар кура-
нган.

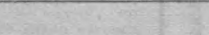
Ленин мавзуси rassom
учун энг асосий мавзу бў-
либ қолди. Киевлик бу rassom
«Ленин бўлган жойлар-
да» деган туркумда кўп
сўрлардан бери график су-
ратлар яратиб билан маш-
хўр. Унинг «Ленинчилар
орасида», «Унутилмас му-
налар», «Ленин сўзи», «Буюн
починг» ва бошқа гравюра-

лари республика ва Итти-
фок кўрамаларида на-
пошиб қилинди. Rassom
бўлаб қориб, Москва, Гов-
нои, Ленинский гори, Қо-
зон, Ульяновск, Шүшен-
ковга бориб, кўпгина қим-
матли материаллар тўплаб
келди. В. Масик Ленинни
кўрган-билган кишилар би-
лан учрашди, революция
йўлбошчисининг ҳаёти ва
фаолиятини ўрганаётган му-
тахассислар билан суҳбат-
лашди. Унинг кутубхонаси-
да Ленин тўғрисида ёзилган
китоблар кўп. Бу китоблар
raseмнинг мана шу темани
ишлаб чиқишга нақадар
зўр эътиқод билан қараёт-

ганлигидан далолат беради.
Ҳозир rassomнинг кутуб-
хонасида янги ишлар кўп.
«Аплахонматга» шуларнинг
энг яқини бўлса керак. Бу
расмда кўм-қўш девҳаззор
паркинги оқ папкалар
билан ўралган қисми та-
свирланади. Ленин сабат
реслода бошини салгина
орқага ташлаб, чўчуру ўйга
толган ҳолда ўтирибди.
Унинг қўлида вазақлари
очиб қўйилган китоб.

В. Масик ўзининг асосий
мавзусида ишлагани давом
эттирмоқда.

Киев.
(ТАСС мухбири).

**ДЎЛГА ҚАРШИ
РАКЕТА ВА
СНАРЯДЛАР**

Тошкент электр машинасозлиги заводининг машинасозлари купина қиллоқ курилдишлари учун турли марқадаги электр трансформаторлари тайёрлаб бermoқдалар.

СУРАТДА: заводнинг бош йиғувҳеҳда янги трансформаторларни янгиш. Олдинги қаторда йиғувҳилар бригадасининг бошлиғи коммунистик меҳнат зарбдори Мирқосим Мирзаҳмедов.

М. Нуридинов фотоси.

Беш социалистик меҳнат қаҳ-
монининг ишчиларга қарата
хсей беш йиллик топшириқла-
ри В. И. Ленин туғилган ку-
ни 100 йилгигача бажариш

Қишлоқ хўжалик техникалари ремонт учун 780 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар, кўплаб бошқа хил деталлар ва узеллар тайёрланди.

2 **ТОШКЕНТ**
ОҚШОМИ

БЕТ.

ст учун мўлжалланган
иш қўлаланишига қўшил
иш Шайх Муҳаммад а
бўйдоғлари салқинига
хона ёнidan чиқдик.
қатланганига чўққан
бўғбонлар, механика
рунгилашиб дам олиша
Забенстон Қишлоқ
министрлигига қараш
ва қарточка экинлари
қийот институти лекх
Қаттасон масмаси я
чани, иншоотларни я
чиқиб етатганлар у
қўтуғу қадам, қўли
дам Бу шаҳарда
қўл уй-жой, мад
хизмат бийорлари қури
қунларда бунёдқорлар
да 1000 ўрилди ма

Оқлов, А. Каримжонов, И. Т. Топтегери, В. Булгаков, А. Саблин, Х. Алим, ва Ю. Орпировлар бошчилигидаги қўшниқ бригада уастақа коллективлари аниқ шу икки олий илм масканилари ичига ҳияматчиларни, борбон дехқонлари учун шаҳарчаларни бунёд этишда муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Т. НАЖМИЙ,
«Тошкент оққомо»нинг штаб сиз мухбири.

СУРАТДА: бригада бошлиғи М. Муҳаммадназарова.
Ж: Раззоков фотоси.

Ж: Раззоков фотоси

«Ким Күйлннч борса эхисин, 15 тийндан, тугтамадан олиб бораме», — дэтир, ким Күйлннч борса эхисин, 25 ноль сониде босилган тугтамай Күйлннчқа сарлавхад материалда газетхон «70-78 ТНА» юмерди автобусе шофериниң «Юрдушдаг сузларин айнан келтирген эди. Бу автобус уз маршруттин ташлаб, бошча маршрутта юришдани ташкари, кун йулочиларини эди. Редакцияга юбонича, автобусе шофер хатти-харакати ушак. Автобустада шахсиниң сабаби икки ундириб олинди.

раижитгани кўрсатилган
илган жавобда кўрсатили-
ри Илатаевга бу, ножўя
и виговор эълон қилинди.
манфаати учун фойдалан-
соатли автобус ҳақи ундан

Соронбой ЖУСУЕВ

Кадри

Болам тонгда тўшагидан турдию,
Шошиб келиб кучоқлади бўйнимдан.
Панжаларни қўлга олиб ўпдимю
Шу дам уруш доғи ўтди қўнғимдан.
...Жангчи Самак эди яқин сирдошим,
Қўшиқ билан кулгини у севарди.
Гизиллаган ўқлар бироз тинганди,
Куй, кулгига бизин шерик этарди.
Самак айтди: қаерларда юрарсан,
Қара бунга, болам, фарзанд қандай бахт.
Бокдим унга, бола эмас, бир қозоғ,
Чизилган бир беш панжани митти кафт.
Ойлаб бора бахтирлар бир умр,
Самак уни ўлиб, унга термулар.
Кеч кирганда кафт чизилган қозоғини,
Абдирашид БЕРДИБАЕВ

Қанча айёр бўлмасин тулки,
Қор бетиде судралар думи.
Ва қолдиран, албатта, бир из,
Шўрлик тулки бундан хабарсиз.
Худди шундай қўлимда ҳар дам
Пўлат перо бўларкан ҳандам.
Мен ҳам асло ҳиссиз кетмасман,
Дом-дарақисиз, иссиз кетмасман.
Ҳар қадамим бордир ўлчови
Кузатади халқим, доимо
Фикр, орзу, умид учови
Менга асло бўлмас бевафой

Хали жажоки гўдак чоғимда,
Қалба жушиб меҳр-муҳаббат.
Ота-онам куча боғимга
Утқазибди бир олма кўчат.
Мен қарзимин қандай узай деб,
Хаёлларга берилдим узок.
Ва нихоят ўлимга атаб,
Олма кўчат ўтқаздим шу чоқ.
Н. Орифонов таржимаси.

Бош ёстига қўйиб дўстим дам олар.
Самак ўлиб у суратин неча бор.
Ўтиб катдик қанча жойдан жанг билан.
Бани қувиб, яқин этиб йўлларда.
Бир қишлоққа кириб бордик тонг билан.
Бу қандай жабр, ёрдам сўраб қарайди.
Банди қўли ечмоқ бўлиб қимирлар,
Қўзи эса ёш ўқиб жовдирайди.
У болага шошилмасиз ёрдамга,
Ҳаммаимиздан олдин Самак йўл олди.
Норастани бўшати деб арқондан
Бола турган жойга шошиб қўзгалди.
Инглаб турган у болага қўл чўзиб
Ечмоқ бўлиб, ёнбошига ҳатлади.
Бирдан унинг қадам жойи гўмбирлаб
Қўйиб қўйган ёш минаси портлади.
Мен ортқиқа айтолмайман бирор сўз,
Айтган сари юрагимни босар қон.
Иккиси ҳам ерда ётар бўлиниб,
Кафт чизилган қозоғ локат, қон.
Едга тушиб ўша жангда кўрганим,
Гоҳ уларни мен ёдимга оламан.
Уруш деса қалқиб юрак ва шунда
Бола қафси дардли ўйлаб қоламан.
Қирғизчадан Назармат таржимаси.

Тошкентда дўстлик қўшиқлари баралла янграпти.
Ўзбек артистлари қирғиз қўшиқларини,
қирғиз созандалари эса ўзбек қўшиқларини
ижро этмоқдалар. Бу бежиз эмас. Санъат че-
гара билмайди. Икки дўст халқнинг саяфати
эса доимо бир-бирини тўлдириб боради.
СУРАТДА: Ленин орденли Қирғизистон
Давлат академик опера ва балет театрининг
солести, СССР халқ артисти Ортиқ Мирза-
боев Х. Ҳақимзоданинг «Хой ишчилар» қўши-
ғига яхро этмоқда.
М. Нуриддинов фотоси.

ТУҲТАҒУЛ Сотилганов қирғиз эли
яратган қўл асриги
бой ва рангдоринг оғза-
ки жод хазинасининг
энг яхши ва илғор аъ-
залари, юртсаварлик
ва инсонпарварлик ғо-
ларини ўзининг қўл қи-
рали ижодий истеъдоди
воситасида мукассам-
лантриб, қирғиз халқи-
нинг ёзма адабиётини
авжга келтиришда ба-
ҳодирона меҳнат қилган
забардост ва ёркин сий-
молардан биридир.

Тўқтағул Сотилганов
1864 йилда Таш-шен Кет-
монтепа бўлсининг Сас-
сиқийда овулида кам-
бағал деҳқон оиласида
дунёга келди. Унинг ота-
си Сотилганов овулини
энг қашшоқ фуқарола-
ридан бўлиб, бутун ум-
ри бойларнинг ерида
батраклик билан ўтган.
Тўқтағулнинг онаси Бур-
ма келин эса халқини
истеъдод соҳибига ўла-
роқ, овул халқининг тўй
эки азалида шеър ай-
тиш билан машғур бўл-
ган. Шу тўғрйли, бўла-
жан буюк оқиннинг ку-
логига она аллеси билан
қўйилган шеър мисра-
лар шoir қобилия-
тининг воғта етишувиде
катта аҳамият касб эт-
ганлиги, шубҳасиздир.
Тўқтағулнинг болалик
йиллари гоат қийинчи-
лик ва муҳтожликда ўт-
ди. Шу боисдан у ўзи-
нинг кўп замондошлари
каби мактабга бориб
ўқишга муксар бўлол-
мади. Оқин бу ҳақда:
Мактабга отам берга-
ни кўк,
Мазинга тилим
кеганим йўқ—
дея эслайди. Бўлажак
оқиннинг хат-саводи
бўлувида ҳам унга онаси
Бурма келин устозлик
қилди. Ёш Тўқтағул ўзи-
ни

деги шеъринга зўр ҳа-
вас ва истеъдод соҳиба
халқ оғзаки ижоди-
нинг энг яхши дурдона-
ларини зўр иштиёқ бил-
ан ўрганди, унинг бой
аъзалари ва поэтик
усулларини синчилаб ўз
лаштирди. У 8-9 йилла-
ридаёқ қўзига чалишни
ўрганиб олди. Машқий

алмаштирилиб, уни Си-
бирга сургун қилдилар
Тўқтағул қўлда қомади.
Ленин қўлга тушиб қола-
ди. Унинг оёқ-қўлларига
кишан уриб, қўшимча
12 йил қаторга жазосига
ҳукм қилдилар. Орадан
бир неча йил ўтган, ҳар
қалай, оқин қамоқдан
қочибга муксар бўлди.
Уз элатига қайтиб,

кўрсатди. Қудратли ин-
қилобий тўқиллар жа-
равнида оқиннинг иксо-
ди ҳар жихатдан қамол-
латга етди. Эндикда у
ўз шеърлари орқали ин-
қилобий ғояларини наз-
чиллик билан ташвиқ
этиди. Нихоят, улуг оқин
ўзи орзу қилган эркин
замонга етишди. Буюк
Октябрь тоғи отди.

Экин экин, мол
қоқин!
Қувиб элдан бой-
бийин
Уттиз икки тишин
қоқин!
Шу нарса диққатга
созовор, Тўқтағул қи-
рғиз оқинлари орасида
биринчилардан бўлиб,
барча инқилобий гала-
баларнинг ташкилотчиси
ва раҳбариси В. И. Ле-
ниннинг бадиий образи-
ни яратиб борасида
дадиллик билан қалам
сурди. «Қандай очди
йўлигини, «Яшасин со-
вет хукумати», «Совет
хукумати», «Баланд кў-
лар меҳнаткаш эли-
нинг Ленинга, Ленин
тузган Коммунистик
партия ва совет дала-
тига мамуният ва мин-
натдорчилик тўғрисида»
эри кўтаринки шовқ-
заёқ билан қўйлади:
Қоронғиде айтган эл
эди,
Қаторга қўшди
қирғизини.
Ленин очди йўлигини
Чин қилиб орзу-
уйингни.

Буюк оқин ва бастакор

1910-1916 йиллар даво-
мида яшарин тарзда
улар кечирди.
Қамоқ қинсовлари ва
сургун улуг оқиннинг
исёккор руҳи ва қиро-
дасини буюклариди. У Си-
бир сургунли даврида,
қаерга бормасин — Чор
Россиясида меҳнаткаш
халқларнинг тақдирини,
уларнинг қайси миллат
эканлигини қатъий на-
зар, бир хилда эканлиги-
ни кўрди. У ўз шеърла-
рида меҳнаткаш оммани
бирлашмоққа ва бир
аҳдадан бош чиқариб,
истеъдод салтанатига
қарши баш кўтаринга
чакирди:
Берча эллар
бирлашса,
Денгиздай
тўқилганур.
Бу тўқиллар
дахшат,
Жумла жаҳонни
босур.
1905 йил инқилоби
Тўқтағул ижодига бера-
кали ижобий таъсир

Инқилобий кураш туғи-
ни ва янги совет тузу-
ми Тўқтағул ижоди учун
янги, битмас-туганмас
илҳом манбаи бўлиб
қолди. Улуг оқин янги
ижтимоий тузумнинг
дастлабки кунларидан
бошлаб ўз шеърини
созини галаба қозонган
меҳнаткаш синф хиз-
матига йўллади. Меҳнат-
каш халқини инқилоб
галабаларини химоя қи-
лишга, совет ҳокимия-
тининг барқарорлигини
учун курашга, маҳкум
бўлган ҳукмрон галаба-
ларнинг хуружига қар-
ши собит қадамлик би-
лан оғишмай жанг қи-
лишга чакирди: оқин
ўзининг инқилоб кун-
ларида ёзган илк шеър-
ларидан бирида шундай
хитоб қилди:
Букун бизга кун
туғди,
Кун туққанин эл
билди.
Йўқсул-қашшоқ
бирлашб,

Улуг оқин ва бастакор
ижодининг серфайз
дурдоналари кўп мил-
латли совет халқлари
оиласи яратган умумит-
тифок, маданий ҳазина-
сининг ноёб обидалари-
дан бўлиб қолди.
Тўқтағул Сотилганов
умрининг охирига қадар
созини қўлдан қўймади.
Ҳаёт ва ҳақиқатнинг
барқарорлигига қомил
ишонч билан:
Халқидан кетсам
майлига,
Азиз юртим гулласин!
дея дунёдан кўз юмди.
У 1933 йилнинг 29 де-
кабрида вафот этди.
М. ЗОКИРОВ,
филология фанлари
кандидати.

Планетамиз янгиликлари

Социализм мамлакатларида

ЧЕХОСЛОВАКИЯ

Чехословакиядаги энг
йирки ишлаб чиқариш
бирлашмаси — «Гедва»
фабрикалари ички бо-
зорга ва чет мамлакат-
ларга ҳар йили 70 мил-
лион метр газлама, 2,5
миллион дена галстук,

юз мингларча шарф ва
рўмон ҳамда бошқа
маҳсулотлар етказиб
бермоқда. Бирлашма
ҳодимлари маҳсулот чи-
қаришни кўпайтириш,
уларнинг сифатини яхши-

лаш ва хилларини ошми-
лаш тўғрисида доимо
ғамхўрлик қилмоқдалар.
Ҳозир «Гедва» корхона-
ларида 100 та моимсиз
замонавий станок ўрна-
тилмоқда.

ПОЛЬША

Колобжег шахрини
базиллар бутун Польша-
нинг курорт деб
атасалар, бошқалар бу-
тун халқ Польшани ши-
фохоналар қураётган

жой деб атайди. Бу
ерда Бельско-Бяла ша-
хрлари учун, китоб,
матбуот ва радио хо-
димлари касабаси союз-
ларининг аъзолари учун,

Любин-Глогувск мис-
руда комбинатнинг кўп
минг кишилик коллекти-
ви учун шифохоналар
қурилмоқда.

ВЕНГРИЯ

Венгер меҳнаткаш-
ларидан 440 минг киши
ва уларнинг фарзандла-
ри шу ёғи мавсумда
мамлакат касабаси союз-
ларининг шифохонала-
рида дам олдилар.

Меҳнаткашларнинг дам
олишини ташкил этиш-
даги асосий масалалар-
дан бири санаторий ва
дам олиш уйлари яна-
да кўпайтириш ва кен-

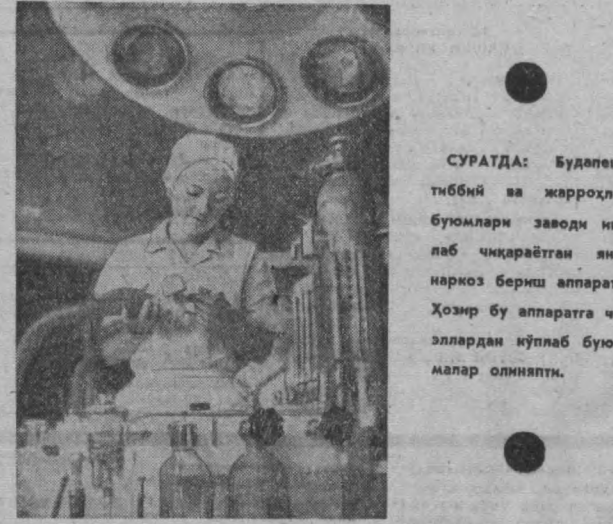
гайтиришдан иборат.
1970 йилнинг охиригача
шифохоналарда яна уч
мингдан ортқ янги ўрни
очилади, деб мўлжал-
ланмоқда.

РУМИНИЯ

Решиде машинасозла-
ри 2300 от кучига эга
бўлган 800-десели иш-
лаб чиқардилар. Ватан
тепловозларига ана шу
дизеллар ўрнатилмоқда.
Бу ҳодиса румин дизел-

лари ишлаб чиқара
бошланганлигининг 10
йиллиги билан бир вақт-
га тўғри келди. Бутун
1960 йилда ишлаб чиқар-
илган микдордан орт-
тиқ дизелин ҳозир

корхона бир ойда иш-
лаб чиқармоқда. Яқинда
Решиде машинасозлари
2500 от кучига эга бўл-
ган дизел тайёрлади-
лар.
(ТАСС)

СУРАТДА: Будапешт
тиббкий ва жарроҳлик
буюмлари заводи иш-
лаб чиқараётган янги
наркоз бериш аппарат.
Ҳозир бу аппаратга чет
эллардан кўплай буюрт
малар олинати.

Ленинга бағишланади

СТОКГОЛЬМ. 300 мамлакат ишти-
рокда Стокгольмда ўтётган халқ-
қаро ярмаркада Швеция пойтахти-
нинг неча минглаб аҳолиси бўлди.
Шу кунлар Совет Иттифоқи павильо-
ни аниқсиз гавжум. «Халққаро ки-
тоб» бирлашмасининг кўркам қилиб
безалган стендлари ярмаркага келу-
вчиларнинг диққатини жалб қилмоқда.
Бу экспозиция В. И. Ленин туғилган
кунининг 100 йиллигини асосий мавзу
қилиб олган.

Стокгольмдаги кўпгина жойлар
Владимир Ильич номи билан боғ-
ланган. У революциядан олдинги
йилларда бу ерларда бир неча мар-
та бўлган эди.
Энди, сентябрнинг шу кунларида
Швецияда Ленин билан учрашган
кишиларнинг болалари ва набира-

лари Ленин асарлари ва унинг
тўғрисидаги хотиралар билан тани-
шиб, жаҳонда биринчи социалистик
древелт асосининг граммофон
пластинкасига ёзилган овозини эш-
тиш имкониятига эга бўлдилар.
Барча ёшдаги шведлар стендларга
яқинлашиб, В. И. Ленин асарлари ту-
ла тўпламининг жилдларини эхтиёт-
лик билан оймоқдалар, доҳийнинг
образини акс эттирилган диапозитив-
ларини кўздан кечирмоқдалар.
«Ленин яшаган, Ленин барҳаёт»,
«Ленин барҳаёт қолажак» деган
шиор остида кўрсатилётган экспози-
ция Швеция аҳолиси Ильичнинг
ўлмас ижодий мероси билан янада
кенг қўламад танишувига ёрдам
берди.
(ТАСС).

«ТОММИ»ЛАР ЛОНДОНДЕРРИДА

«Лондондерри деворлари
ичкарида ким ҳукмрон
бўлади у шунданки. Ирландия-
ликлар қачонларидир ана
шундай гапирар ва унинг
асрлар давомида яқин йўлаб
бўлмайдиган қўрғон бўлган
оилан фахрлариди эдилар.
Улар ҳаминша душманининг
Атлантика томонидан кели-
шини кутардилар. Шу са-
бабли қўрғоннинг қадимий
амбразуралари ёнида ўзлари
нинг занглаган гавдаларини
яллайтириб ётган замбарка-
лар хали ҳам шимолга то-
мон қараб турди. Бироқ,
зарба бошқа томондан — Ир-
ландия денгиз орасидан
туриб берилди. Душман рес-
публикадан олти графлик-
ни зуриб билан тортиб
олиш ва уларни эгаллашга
кекса Англияга «Буюк Бри-
тания бирлашган қироллиги
ва Шимолли Ирландия» де-
ган янги дабдабали унвон
бермоқчи бўлган эди.

...Бундан бир неча йил
илгари биз касабаси союзи
Белфаст советининг союзи
секретари Бетти Синклер
билан биргаликда қирғиз
олинган «Фордик»да Лон-
дондеррининг ҳувадан кўча-
лари бўйлаб айланиб юриш-
ганимизда бизнинг ҳамроҳ аё-
лимиз кутимлаганда:

— Ирландия республика-
сига боришни истайсизми?
Бу ерда чегара ёғинамизда,
— деб қолди.

— Бунга икконтимиз йўқ,
— бош тортдик би.
— Қўсаларингиз, бу ер-
да паспортларни ким тек-
ширади, менинг ирландия-
ликларга талаффузининг
ўзи улар учун етарли...

Ҳозир Лондондерри девор-
лари ичкарида Англия
«томми»лари қўларига ав-
томат ушлаган ҳолда па-
турлик қилиб юришибди.
Соқилик чегарасидан бир-
неча километр нарида эса
ирландияликлар Олстердан
қочиб келувчиларни қабул
қилиш пунктлари ва поли-
ция ҳамда ультра бирлаш-
ган кучлари геррорининг
қурбонлари учун госпитал-
лар юзига келтирилган. Ил-
гари маҳаллий аҳоли расми-
ятчилигисиз ўтиб юриши
мумкин бўлган чегарада ҳо-

зир совуқ душманлик ҳукм
судди.
Дуболида Шимолли Ир-
ландияга Англия оккупация
қўшинларининг киритилиши-
га қарши норозилик билди-
риш намоийшлари бўлапти.
Бу намоийшларнинг бири
давомида газаланган оло-
мон Британия элчихонаси-
нинг ойнасидан зангори-
қизил рангли байроқни юлиб
олиб, ёндириб ташлади. Лон-
донда ҳам намоийшлар бўл-
моқда. Прогрессив қафият-
ларда ингилзалар: «Шимолли
Ирландия» дарҳол гражд-
данлик ҳуқуқини беришсин,
биз Шимолли Ирландияда
демократия бўлишини иста-
миз!» деб талаб этмоқдалар.
Даунинг-стритда эса бош ми-
нистр Гарольд Вильсон, та-
шқи ишлар министри Стюарт,
ички ишлар министри Кал-
лаган, Шимолли Ирландия
бош министри майор
Чичестер-Кларк билан ке-
лаш кетидан келаш ўтказ-
моқда. Лондон матбуотининг
хабар беришича, бу консул-
тацияларни ўтабшундан ну-
затилаган мақсад кескин сиё-
сий тағйиллик оқибатларини
бартаф қилиш учун стра-
тегия ва тактика ишлаб чи-
қишдан иборат. Бу тағйиллик
давомида саккиз киши ўлди-
рилтай, уч юздан кўпроқ ки-
ши ярадор қилинган, ўйлаб
кишилар қамалган эди.

Шарҳчилар Уайтхолл Чи-
честер-Кларкда «автоном»
Олстернинг бошқаруш бўйича
бир қатор ҳуқуқларини Лон-
донга бериб қўйган ҳолда
халқ ҳаракатига баъзи ен-
босиларин талаб этади, деб
хисобламоқдалар. Бундан
маневр Британия ҳукумати
га қонли воқеалар учун бўл-
ган масъулиятни ўз устидан
олиб ташлаш, шу билан бир
вақтда халқ газабини бости-
риш учун керак.

Бироқ ана бир нарсасга
эътибор қилмай бўлмайди.
Лондондеррида аги
католиклар жамоасининг
поп нийамидидаги «Бур-
вод Пейсли бошчилигидаги
«оранжист»лар томонидан
калтакланган ҳам. Белфаст-
даги ёнган ҳам. Шимолли
Ирландия шаҳарларидаги
баррикадаларда гражд-
тан учун жанг қилаётган

курашчиларнинг тўққан қо-
ни ҳам Вильсонни от-
пусасидан қайтишга маж-
бур қилолмади. Ҳатто
ҳаёо десант тушириш ҳа-
қидаги буюруқ ҳам қурут-
дан турб оерилади Ирландия-
нинг Хавфсизлик Кенгаши-
нинг раисига тинчлигини
қўриқлаш учун Шимол-
ли Ирландияга БМТ қў-
шинларини юбориш ҳақида-
ги масалани қараб чиқиш
учун шошилган раишда
кеңаш қаришнинг сўраб
қилган мувожазатиюна бош
министри Лондонга қайтиш-
га мажбур эди.

Шу сабабли Англия дип-
ломатлари Олстердаги аф-
волинги Хавфсизлик Кенга-
шида ҳар қанафа муҳомада
қилишларини олдини олиш
учун уриниб, БМТда ишда-
лиги кампания олиб бори-
моқдалар. «Гардиан» газе-
тасининг ёзишича «Агар
Шимолли Ирландияга тинч-
лигини сақлаб қолш учун
БМТ қўшинларини юбориш
сўраб чиқарилган резолю-
ция Англиянинг қараб чи-
қиши учун бериладиган бўл-
са у Хавфсизлик Кенгаши-
даги ўзининг тақийлаш ҳу-
қуқидан албатта фойдалана-
ди» деб таҳдид қилмоқдалар.
Бироқ Англиянинг жаҳон
жамоатчилиги олдида ўзини
оқлаш учун уринишлари яра-
мас воситалар билан бош-
ланапти.

Ростдан ҳам Шимолли
Ирландия «Бирлашган қи-
роси»нинг энг қашшоқ
қисми эмасми ахир? Шимо-
лий Ирландия саноатининг
заифлаётгани, қишлоқ хў-
жалигининг сулаётгани, ани-
анали анироқ етиштириш
ва ундан буюмлар ишлаб чи-
қаришининг қамийиб бораёт-
гани тўғри эмасми? Шимо-
лий Ирландиядаги ипсиз-
лик даражаси етти процент-
дан, Лондондерри ва Нью-
рида эса ҳатто он процент-
дан пастга тушмаётгани во-
тўғрими? Минглаб киши да-
ромат келтирмаётган ферма-
лари ва қўбларини таш-
лаб бир парча нон қидириб
Шимолли Ирландиядан ке-
тиб қолмаётгани ахир? Шимо-
лий Ирландиядаги мул-
дорлар ва аниқсиз протес-
тант мулдорлар овоз бериш

БИРЛИК — ГАЛАБА КАЛИТИ

ОТТАВА. Канада Коммунистик партияси
Марказий Икхона Комитетининг аъзоси
ва секретари А. Дьюхерст ҳафталик «Кана-
да»нинг «Трибуна» газетасида: «Коммунистик
ва ички партиялар вакилларининг Москва
ва Кенгаши имперализм инсониятнинг
асосий душмани бўлиб, тинчлик ва соҳнал
тараккиятга доимо хавф солиб келаятган-
лигини кўрсатди», — деб ёзди. У «Бир-
лик — имперализмнинг уруш ва реакция
устидан галаба қозонининг калити» деб
сэрлашга қўйилган мақоласида ҳозирги
вазират коммунистлар ва бошқа ҳамма
империалистик кучларнинг биргалишиб
ҳаракат қилишларини, имперализмга,
реакция ва уруш кучларига қарши янада
кенг ҳужум қилмоқ учун ўсиб бораётган
имкониятлардан максимал даражада фой-
даланишни талаб этади, деб таъкидлади.

«Совет Иттифоқи таянчи бўлган соци-
алистик давлатлар системаси, — деб ёзди
сўнгга А. Дьюхерст, — империализмга
ўзининг йиртиқ мақсадларини амалга
оширишга тўқинлик қилувчи асосий ғов
бўлиб хизмат қилмоқда. Мана шунинг учун
ҳам империалистик давлатлар социалистик
лаперс мамлакатларининг бирлиги ва
жоислигини бузмақ учун ҳамма восита-
ларни ишга солмоқдалар.

(ТАСС).

ЕР ҚИМИРЛАДИ

ТОКИО. Япониянинг шарқий, марказий
ва ғарбий қисаларида бутун ер қимир-
лади. Ер ости силкинишлари Токио, Осака,
Нагоя, Гифу, Судзюка шаҳарларида ва
мамлакатнинг бошқа бир қанча шаҳарла-
рида сезилди. Киодо Цусими ағитилишини
хабар беришча, Нагояда етти баллик шка-
ла ўлчовида энгзилла кучи 4 баллга етган.

Экин экин, мол
қоқин!
Қувиб элдан бой-
бийин
Уттиз икки тишин
қоқин!
Шу нарса диққатга
созовор, Тўқтағул қи-
рғиз оқинлари орасида
биринчилардан бўлиб,
барча инқилобий гала-
баларнинг ташкилотчиси
ва раҳбариси В. И. Ле-
ниннинг бадиий образи-
ни яратиб борасида
дадиллик билан қалам
сурди. «Қандай очди
йўлигини, «Яшасин со-
вет хукумати», «Совет
хукумати», «Баланд кў-
лар меҳнаткаш эли-
нинг Ленинга, Ленин
тузган Коммунистик
партия ва совет дала-
тига мамуният ва мин-
натдорчилик тўғрисида»
эри кўтаринки шовқ-
заёқ билан қўйлади:
Қоронғиде айтган эл
эди,
Қаторга қўшди
қирғизини.
Ленин очди йўлигини
Чин қилиб орзу-
уйингни.

МАШХУР ФАНТАСТ ЕЗУВЧИ АЛЕКСАНДР БЕЛЯЕВНИНГ НОМИ ФАКАТ СОВЕТ ИТТИФОКИДАГИНА ЭМАС, БАЛКИ ЧЕТ ЭЛЛАРДА ХАМ ЖУДА КЕНГ ШУХРАТ ҚОЗОНГАН. УНИНГ «КЭЦ ЮЛДУЗИ» РОМАНИ САБЕРАЛАРАРО СТАНЦИЯЛАР ҚУРНИШ, ОНИН ЗАБТ ЭТИШ ПРОБЛЕМАСИГА БАҒИШЛАНГАН. ҚУЛИДА ЕЗУВЧИНИНГ АНА ШУ АСАРИДАН БОБЛАР БОС-МИЗ.

Юлдуздаги ташвишлар

— Қани, қурайлик-чи, қурайлик-чи! — деди Мед-лер, Тюриния у ёқ бу ёққа айланганди. — Офтобда қурайиб, ешариб кетибди «Эр-тимчак», Худди куёв бола-нинг ўзи! Мускуллар-чи? Сакрамай туринг энди, мус-кулларингизни қурайлик. Мускуллар бўшроқ. Оёқла-рингиз анча чиниқибди. «Эр-тимчак» уюнида яна неча йил ўтироқчи-чи?

— Йўқ-йўқ, энди ўтир-майман, Анна Игнатъевна! — жаваб берди Тюрин. — Яқинда яна Ойга учаман. У ёқда иш қил. Марсга, Зухро-га учаман.

— Ҳо-о, ботир бўлиб ке-тибсан-ку! — деб ҳашилла-ди Медлер. — Қани, энди қонингизни бир текширай-ди-чи. Ой Кўеши қанча қон шарчаларини қўшиб экан...

Ойдан келадиган беморлар бивада жуда оз.

Брач кўригидан ўтган-дан сўнг Тюриннинг олдига қараб жўналиш. Назаримда у Юлдузда қайтгандай тую-ларди. Уни нақадар соғин-ганини андиғина ҳис қил-дим.

Кенг йўлак бўйлаб учиб борардим. Кенда оғирлик Олдидан оз, бинобарин, мен худди рақослардай оёғимнинг учини полга сал-гина теккизиб, учароқлик-ча парвоз қилардим. Кўп-ликлар мени ҳар қадамда тўхтатиб, Ой ҳақида сўра-шарди.

— Кейин, кейин, ўртоқ-лар! — дедим уларга жа-ваб ва ўйида давом этар-дим.

— Мана, унинг эшиги. Аста-тиқилатдим. Эшикдан но-

— Лекин телефон орқали гаплашишнинг мумкин. Ра-диотрубкага қиринг.

Қизга наридан-бери та-шанкур айтиб, радиотелефон станциясига қараб учдим. Радиотиннинг қонасига ўқиди отилиб кирдим-да:

— Физика-техника лабо-раториясини уланг! — деб қичқирдим.

— Ҳозир! — деди у ва аппарат қулғонини бурай бошлади. — Ўртоқ Гераси-мовани! Ҳозир! Алло! Ал-ло! Марҳамат.

— Мен Герасимоваман. Ким гапиряпти? Артемьев-ми?

Агар эфир алламаётган бўлса, унинг овозида қувонч барқ уради.

— Салом, сиз билан гап-лашганимдан жуда хурсан-ман! Ҳақон бўлишингиз-га сиз қўлибдиз? Сиз учиб келмаганингиздан олдин эши-тувдим. Ой ракетасидан ха-бар қилишган эди... Хай-рият, яхшилик билан тугаб-ди. Мен бўлсам абсолют со-вуқлик лабораториясида жуда қизиқ ишлар билан машғулман. Лаборатория ракетамизнинг соя томони-даги балконга жойлашган, Фазовий кўстумда ишлаш-га тўғри келипти. Сал ноқулай-роқ. Аммо абсолют совуқ-лик шундоққина қўл узатса етадиган жойда. Паст ҳа-ро-ратда чала ўтказгичларнинг қаршидаги соҳасида анча-гина қизиқарли қашфийотлар қилиб қўйдим...

Шундай деб, у ўз кашфи-ётлари ҳақида гапирга кетди. Қачон қорасоқол ва Палей ҳақида гапирди? Менинг сўрашам ноқулай. У Қоңга келиб кетмоқчи экан, лекин ер ҳисоби бўйича бир ойлар-дан кейин.

— Қидирилларнинг нима бўлди? — деб сўрадим ниҳоят ўзимни тутмай. Аммо шу пайт радист гап-дан аралашиб қолди:

— Шошилинг тарзда Кэп-саккиз ракетаси қачиряпти. Ўз, суҳбатларингизни бў-либ қўйишга мажбурман.

Радиостанциядан таш-бим хира бўлиб қичқиди. Топа-курсаид бўлиб, сезилиб ту-рибди. Демак, ҳар ҳолда мени бефарқ қарамас экан. Лекин нуқул ўзининг илмий ишлари ҳақида гапирди. Па-лей тўғрисида оғиз ҳам оч-мади. Яқин ўртада қўриш-маймиз ҳам...

Йўлагда мени бир йигит тўхтати.

— Ўртоқ Артемьев, сизни қидириб юрибман. Директор сўрапти.

Пархоменко ҳузурига жа-надим. У Ойга қилган са-ҳатини ҳақида батафсил сўраб-сураштирди. Лекин менинг жаовларим бемаъ-нироқ бўлди.

Бугун ҳоринга қўри-на-сам, — деди директор. — Дам олинг, эртадан ишга киришасиз. Биологизм ўр-тоқ Шликов сизни қўлдан бери қутяпти.

Мен тезроқ ёлғиз қолиш-ни истардим. Лекин қорим-оқ эди, шунинг учун ошпа-нага жўнадим. У ерда кўп-ликларга саяхат ҳақида га-пириб беришга тўғри кел-ди. Жуда машхур бўлиб кет-ди. Ойга бориб келган би-ринчи кишиларданман, ахир. Улар мени зўр эъти-бор билан тинглашар, мени ҳавас қилишарди. Бошқа маҳал бўлганда ўзимга ҳам таттирдим, лекин ҳозир Тон-яни кўрлмаганимдан қўй-лигимга қил ҳам сизмасди. Чарчаганимни бахона қилиб, гапни қисқа қилиб-да, ил-жойга, ўз хонамга етиб ол-дим. Мен йўқлигимда депо-рт-га майда тўри бўлмаган на-равот осиб қўйишгиди. Кўр-панинг ҳолати йўқ эди. Ка-равотга қўйиб, ўзга берил-ди. Ҳаётдан Ойдан Ва-сильев оролди. Ўз лабо-раториямга, Тонянинг олди-дан номаълум Палей ҳузу-

рига қатнайвериб, ниҳоят йўқига кетибман...

— Ўртоқ Артемьев! Ўр-тоқ Артемьев! —

Қўлимни очиб, сакраб ўр-тинимдан турдим. Эшик олди-да сочи устарида олтиган бир йигит турарди.

— Кеңиринг, уйингизни бўзим. Лекин турадиган вақтингиз ҳам бўлди, ше-килли. Ўз сиз билан сал-пал танишиб олганимиз. Ош-хонада, эсингиздами? Аэро-лог Кистенко. Сиздан Ой йўсинлари ҳақида сўраган эдим. Бу ҳақидаги хабар Коп-шахрига етиб борибди. Ер-даги қидирилган намуна ю-ришини сўрашпти. Бугун Коп шахрига аэрологик ра-кета қўйилган.

— Марҳамат, — дедим мен ва сўмадан бир парча «нама» олиб узатдим.

— Жуда соз. Бу йўсин Ердангадиган оғирроқ қўри-на-ди, лекин умуман етибди. Оғирлик ҳақида гапирар-ганимдан ажабланишсизми? Ахир менинг ракетам Ерга учиди-да. Коп шахрига ҳар-қунин биттадан ракетка жў-натаман. Ерга етгунча йўла-йўлаки у автоматик тарзда барча аэрологик ёзувлар-ни олиб боради — Ердан турли масофа узоқлиқдаги атмосферанинг состави, кос-мик нуруларнинг тарқалиш тегилиги, ҳарорат, намлик ва ҳоказо. Ўйининг тахминан тўртдан уч қисмида ракетка Коп Юлдузидан радионур орқали бошқарилади, шун-дан кейин эса уни Коп шах-рининг радионурини ўз ик-ти-орига олади. Ракета авто-матик равиюда очилувчи па-рашюта қатъий белгиланган нуқтага, бир квадрат метр майдончага қўлади. Чакки эмас-а? Шу ракеталарда хат-ха бардари ҳам йўқлибди...

Ракетанинг вақтинча ан-тиқ соба олтиган. Шунинг учун ҳам йўсиннинг оғирлигини билиш мўҳим. Сизга яна бир марта ташанкур.

У чиқиб кетди. Мен со-атимга қарадим. «Ер», Ле-нинград вақти билан эрталаб эди. Нонушани қилиб, иш-га жўнадим.

Биолог Андрей Павлович Шликов кабинетининг эши-гини очиб, бир лаҳза тўхтаб қолдим. Бу кабинет Ердан бошқариладиган кабинетга ўхшамасди. Агар Тюрининг деҳор навадиган ўз уюсти-га қиқниб олган ўрғумчакка қиёс қилган бўлсак, Шликов кўм-қўқ боғлаги капалак куртига ўхшарди. Кабинет ичи гуркираб ётган майда барелли қўшқатлар билан қоп-ланган эди. Худди куёш ну-ри ёришиб турган яшил гор дейсиз. Хонанинг тўрида, тўқима курси устиде семиз, қорандан келган ўрта ёшлар-даги киши — Шликов ёи-бошлаб ётарди. У мени бир оз шавиллаётганроқ ва айни пайтда уйқинирётгандай қўринди. Унинг қовоқлари, худди ёр босандай, осилиб кетган эди. Мен киргач, уй-қули қовоқлар кўтарилди-ю, жуда шўх, ақили, кул ранг кўзларига назарим тушди. Қўларининг ўйноқлиги унинг вақтинча ҳаракатларига сира мос келмасди.

Биз саломлашдик. Шли-ков мендан Ой ҳақида сўрай бошлади. Олдиданги узун алоими столда бир тутам йўсин ётарди.

— Ойда мана бу йўсинни тоғанинингиз ҳеч қандай ажабланишга эришмайди, — деди у босқин билан, дона-дона қилиб. — Ерда маълум бўлган бактерияларнинг, мо-роғ замбуруғларнинг спо-ралари жуда паст ҳароратга, иккинчи элик даража со-вуқча ҳам қийалверди, янаш қобилиятини йўқот-майди. Уларнинг нафас оли-ши-чи? Бу нитроамлекуллар тарзда юз бериши ҳам му-мкин, буларда хатто бирик-кан ҳолдаги кислороднинг бўли-ши ҳам шарт эмас. Азото-

бактерияларининг эс-ланг. Озиқланиш масаласи-чи? Уларнинг ҳатто оғзи ҳам йўқ. Бирор «еб бўладиган» ҳазм қилинади. Лекин «тош-ба» масаласи мураккаб-роқ. Мен Ойда бундан кўра мураккаб жондорлар яшаш мумкинлигини ҳам рад эт-майман. Организмининг мос-лашиш қобилияти деярли текис... Мана, биринчи қа-дам қўйилди. Ҳадемай биз Еримизнинг ўтмишини қач-чалик билсак. Ойнинг ўт-мишдаги органик ҳаётини ҳам шу қадар билиб оламиз.

Шликов тўхтади, дастур-часига бир нимадағини ёзиб, давом этди:

— Энди ишнинг ҳақида. Коп Юлдузиданги энг бири-нчи вақтинча...

— шундан ноборати, биз ўз охтиёжларимиз учун ўсимликлардан илоҳини бори-ча кўпроқ, тўлароқ фойда-ланишимиз керак. Ўсимлик бизга нима бериши мумкин? Биринчи гада — озиқ-ов-қат. Бундан ташқари, ҳаво-ва сувни тозалаш ва, ниҳоят, чиқинди материал бери-ши мумкин. Бу материалдан охириги заррасигача фойда-ланишимиз керак.

Биз ўсимликларни ўзи-мизга кераклигига ўзгар-тиришимиз, мукаммаллашти-ришимиз зарур. Биз бу ишни қила оламизми? Қила оламиз. Ертангадан кўра озиқроқ қила оламиз. Чунки бу ерда аёз ҳам, қуроқчи-лик ҳам, оғроқ уриш ҳам, гарисел ҳам йўқ. Биз ҳар бир ўсимлик учун сувий равишда инсталлан иқлимни яратимиз мумкин.

(Давоми бор)

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

ФИРИБГАРЛАР

Директор кабинетида хо-муш ўтирибди. Мегадир, у ўйлангандек оилни рўзгорига, турмуш ўрғотининг сабаҳатига етмасди. Шу пайт бирдан унинг фикрига муовини Ху-сен Жўраевнинг амаслаҳатига келди. Хусен Жўраевни ча-қиртирди.

— Хусен Жўраев, «бироз» пулдан иложи йўқми, — деди Яков Михайлович. — Ойлик рўзгор ҳараматига ҳам етма-йди. Хотиним эса, қандай Епаторияга бормоқчи эди...

— Ундай бўлса, — дарров бошлигининг сўзига тушуни-ди Жўраев. — Ҳалиги Отабе-ковни ишга соламиз. Унда «чўтала» учун имкониятлар бор.

— Қани бўлмаса ишга ки-ришинг, — жиймайди Я. М. Белогородский. — Бирок, эх-тиёт бўлиш керак. Яна сир-миз соғ бўлиб қолмасин!...

Бу антика суҳбат «Глават-ш» кентстройнинг транспорт бош қармасига қарашли 7-автоба-за директори Я. М. Белого-родский билан унинг муовини Хусен Жўраев ўртасида бўлиб ўтди...

Эртасига Жўраев ўз «чақ-қон»лигини кўрсатди. Дарҳол машиналарга бензин тарқату-чи Анвар Отабеков орқали 100 сўмини хўжайинга олиб ке-либ берди. Еган оғиз улар, дегенларидек Яков Михайло-вич илиқ табассум билан пу-ли олар экан, ўзининг отпус-кага чиқмаганини илова қилди. Орадан кўп вақт ўтмай унинг чўнтағига 200 сўм келиб туш-ди.

Автобаза директорларининг иши юришиб кетди. Чўнқ, машиналарга бензин тарқа-тувчи қаллоб «хўжайинлар»-дан ҳам ошиб тушиб, давлат бензинини ўз шахсий молидек пуллаб бошлади.

Орадан кўп ўтмай Белого-родскийнинг Кримда яшаёт-ган сингисига ҳам бу «чақ-қонлар» соғва юборишди. Улар тушган «чўтала» пулла-рлар энг яхши маркази холо-дильник ҳақида қилишди.

Автобаза директори коман-дировкага кетадиган бўлиб қолди. Унинг сафарига оқ йўл тилишиб, «Гулстона» рес-торангада кайф-сўқ қилишди. Сунгра яна бир қанча пул билан жўнатишди. Улар ел-да ҳудудда бўлишган ҳолда ўз кайф-сўқларининг қилвае-ришди. Бирок, бу фирибгар-лар қўнқ ишининг қил йўлда ҳам ошқор бўлишини ўйлаш-маган экан!

Республика Ички ишлар ми-нистрлигига шу автобаза маъ-муриятининг нотўғри ишлари ҳақида хабар тушди. Автобаза раҳбарларининг бензини худ-ди сувдек пуллаётганликлари текширишда тасдиқланди. Тек-ришни министрликнинг тар-гов ишлари бошқармаси кат-та терговчилар Э. Н. Логеше-ва ва Т. Абдулхакоевлар олиб боришди. Маълум бўлишча, автобаза директори Белого-родский, муовини Жўраев,

бош инженер Исоқов ва ма-шиналарга бензин тарқатувчи Отабековлар кўп йиллардан буйи «ўзларига ўзларига» кон-троль сифатида тонналаб ёнигини сотаверишган. Улар шаҳар автомобилли ма-шиналарига бензин тарқату-чи бошқармадан олтиган та-лоларни ҳам шофёрларга сотиб, бухгалтерия ишларини қалғитишган. Ўз маъмурият-даги машиналарга оптикча рейслар ёзиб, сарф бўлмаган енигини пулини чўнтақларига уришган.

«Наққон» гурпулага Хусен Жўраевнинг укаси, «Главатш» кентстройга қарашли 2-ме-ханизация бошқармаси ходими Баҳоҳам аёз қилиб олин-ган. Баҳоҳам Жўраев аса фақат талонлар билан савадо қилган.

Шуни эътироф қилиш керак-ки, фирибгарлар ўртасида келишмовчиликлар ҳам бўлиб турган. Бир сарфар Отабеков ўз қамтовчиликлар билан «ко-лишмади» унинг учун у моддий жўнатганда жазолана-ди. Эрталаб оулиналганда пул-дан «Гулстона» 12 сўм, бошқа шериклари эса 100-120 сўмдан олинди.

«Наққон» раҳбарлари ўзлари келишган ҳолда ҳар қандай бунруқлар оилан номаълум ишларини ишга олиб, ишдан бўшагаверишган. Уларни бу-галтерий ведомостларига ет-дирмо, пулларини эса уларди олишган. Масалан, Махмудов деган шахсини экспедиатор сй-фетда қабул қилишган ва давлатнинг юзлаб сумларини уларга олишди.

Тергов ишлари бошқармаси ходимлари фирибгарларнинг қилган жиноятларини чўқур текшириб чиқиб, барча кам-чиликларини очиб ташледи. Биргина Белогородский номи-га қисқа вақт ичиде 1 минг 21 сўм пул езилганлиги ва бу пуллар турли вақтларда омонат кассаларга қўйилганли-ги аниқланди. Шу икки 3-ап-релда омонат дастурчага 113 сўм, 17-апрелда 250 сўм, 20-апрелда 190 сўм пул езилган. Баҳоҳам автобаза директо-ри бир ойлнинг ўзиде 500 сўмга яқин пулини омонат кас-сага қўйган. Ахир, бир ойда шунча пулни иқтисод қилиши мумкинми?

Фирибгарлар 1966 ва 1963 йиллар мобайнида 1.504.687 литр бензинни ўйиришган. Агар бу ениги билан енгил машинада ер шарини айланиш-лози бўлса, 290 марта айла-ниш мумкин эди.

Яқинда халқ суди 7-автоба-задаги қаллоблик ишларини кўриб чиқиб, фирибгар Бело-городскийга ўн йил, Отабековга саккиз йил, Жўраевга олти йил қамок жазоси берди.

Шунингдек, фирибгарлар гуруписида иштирок этган бошқа қаллоблар ҳам олд суд томонидан тегишли жа-зосини олишди.

Н. КАРИМОВ.

РАДИО

12 сентябрь

ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «Совет мактаби» 50 ёшда (Ўзбекистон), 18.10 С. Прокофьев «Рус увертюраси», 19.20 Татар куйлари, 20.00 Футбол: «Пахтакор» — «Локомотив» (Москва), Пахтакор стадио-нидан олиб ўштирилди, 20.45 «Ўзбекистон индустриалли» радио журнали, 21.15 Дала меҳнатчилари учун концерт, 22.20 «Баҳоҳ» ансамб-ли соҳнадаларининг концерти, 22.40 «Севимли ёзувчилар радиотрубка», 23.15 «Дам олиш соатиде» деган концерт,

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 М. Ашрафий, «Дилором» операсидан парчалар, 19.30 Арфа учун пьесалар, 20.00 Ўзбекистон композиторлари асарларидан кон-церт, 20.30 А. Саидхўжаева, М. Жа-лилов икросида қўшнлар, 20.50 «Ўзбекистон галласи» деган суҳбат (русча), 21.00 Ф. Эрдиш, «Комму-нист» ҳикояси асосида радионисе-нировка (Ўзбекча),

13 сентябрь

ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тоғтй концерт, 8.25 Фарго, на область театри артистларининг концерти, 9.30 Романслар, 10.10 «Ду

гоналар» радиожурнали, 11.15 «СССР Давлат рус хори концертида» деган эшитириш, 11.35 Экра куйлари, 12.15 Радио ешитувчиларининг та-лабларига мувофиқ концерт (Ўзбек-ча), 13.30 Вадий ҳаваскорлар кон-церти, 15.10 «Правда» гаетасининг обзор, 15.20 ЎЗБЕКИСТОНДА ҚИР-ГИЗ АДАБИЯТИ ВА САЊАТИ ДИКА-ДАСИ, Ёзувчи Т. Абдумомуновнинг адабий портрети.

18.00 Ўзбекистон радиоси хори-нинг концерти, 18.40 Спорт ошити-риши (Ўзбекча), 19.20 Қирғизистон санъат усталарининг концерти, 20.01 «Лениннома» программаси (Ўзбек-ча), 20.30 Бахт кўшнлари, 21.00 «Бар-дош коммунисттик партиялар ҳақти. пал» (Ўзбекча), 21.00 «Қишлоқ радио йўлида» деган музикали эшити-риш, 22.20 «Шанба оқшомиде» де-ган концерт, 23.10 Ўзбекистон ра-диоси ва телевидениеи солистлари-нинг концерти,

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Жаҳон халқларининг куйла-ри, қўшн ва рақсалар, 9.15 Спорт эшитириши (русча),

19.00 Ҳажвий ҳикоялар (Ўзбекча), 19.30 «Қирғиз дўстларининг суз-лар» (русча), 20.00 Тожикистон халқ ҳофизларининг концерти, 20.30 Озарбайжон куйлари, 20.50 «Проблемалар, тадиқотирулар, йалар» (русча), 21.00 «Нв Монтан бугун сиз билан бирга» деган эшитириш, 21.40 Танқидлар куйига бағишлан-ган адабий музикали эшитириш (та-тарча),

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 1. Эстрада концерти, 2. Ме-риам Манеба билан урчушу, 15.30 Ф. Назаров, Р. Қодировнинг симфо-ник асарлари, 17.30 А. Софроню, «Истефодаги киши», Халқ радиоте-атрининг спектакли,

19.00 «Дугоналар» радиожурнали,

ТЕЛЕВИЗОР

12 сентябрь

ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.15 Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида:

18.20 Юкори еиш ўғувчилари учун, «Абитуриент-66» программа-си, 19.00 Футбол бўйича СССР би-ринчилиги. «ПАХТАКОР» (Тошкент) — «ЛОКОМОТИВ» (Москва), Танаф-фус вақтида янгиликлар 20.45 Пой-тахтинда меҳмонлари. Ўзбек тили-да: 21.45 Телевизион янгиликлар, 22.00 Киноленингома. «Москва, Кремль», 22.25 ЎЗБЕКИСТОНДА ҚИР-ГИЗ АДАБИЯТИ ВА САЊАТИ ДИКА-ДАСИ, Ёзувчи Т. Абдумомуновнинг адабий портрети.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

МОСКВА КўРСАТАДИ

19.45 Кўрсатувлар программаси. 19.50 Янгиликлар. 20.00 Мактабгача ёшдаги болалар ва кичин ешдаги ўғувчилар учун. «Юлдузча прайм-ди», 20.30 «Ватан», Телевизион. 21.00 Эфирда «Молодость». Меҳнат даҳраларига шон-шарфлар! 22.00 В. И. Ленин ҳақти ва фаоли-ятининг хроникаси. «Уълновлар оиласи». Вадий филм. 23.10 Янги-ликлар астафетеси. 00.15 Миният-ралар телевидение театри, «13 сўз», 01.15 «Узоқ йўлар қорлайди». Те-деальминах. 01.45 «Сангори янган» оркестри ҳамда Вутунитиқроқ ра-диоси ва телевидениеи солистлари-нинг концерти, 02.45 Янгиликлар, 03.00 Кўрсатувлар программаси, 03.05 Москва кўрсатувларининг охи-ри.

13 сентябрь

ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 Кўрсатувлар программаси. Ўзбек тилида: 10.00 Ёсмирлар учун.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 Душанба телевидениеининг кўрсатувлари.

«МОСКВА» (кеч 7 да) «ТОШКЕНТ СО-ВЕТИНИНГ 50 ЙИЛИГИ» (кеч 6 ва 9 да).

Хотинининг номуси — НАВОНИЙ номи, «ЧАНКА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛИГИ» (кечурун), «СПУТНИК», (кеч 6 ва 7 да).

Авал сен ур, Фред! — «КОМ-СОМОЛ 30 ЙИЛИГИ» (кечурун).

13 сентябрь

КИШИ БИНОДА

Тирик мурда — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечурун), САЊАТ САРОНИ (кундуз соат 3 арим ва кеч 8 яримда), «СПУТНИК» (кундуз 2, 3, кеч 8 ва 9 да), «МОС-НВА» (кундуз 3 ва кеч 7 да), «ТОШ-КЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛИГИ» (кеч 8 ва 9 да).

Хотинининг номуси — НАВОНИЙ номи, «ЧАНКА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛИГИ» (кундуз ва кечурун), САЊАТ САРОНИ (оғталва соат 11.30 кундуз 1.30 ва кеч 6.30 да), «СПУТ-НИК» (кундуз 12, 1, 5, кеч 6 ва 7 да).

Шантклар маликаси — «ТОШ-КЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛИГИ» (кундуз соат 12, 2 ва 4 да).

Сангам (Ўзбек тилида) — НАВОНИЙ номи (кундуз соат 4.20 минутада).

12 сентябрь

КИШИ БИНОДА

Тирик мурда (1 ва 2-серия) — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кечу-рун), «СПУТНИК» (кеч 8 ва 9 да),

«Ору» программаси. 10.40 «Саҳна музикалари», Цирк томошалари, 11.20 «Ешлик» студияси кўрсатади, «Соглом танда — сог ақл», Спорт программаси.

МОСКВА КўРСАТАДИ

12.00 Гимнастика ҳамма учун, 12.45 Янгиликлар, 13.00 «Бахтли бу-линг», Дам олиш программаси, 13.30 Хўжалик олохоти — амалда, 14.00 Рақс ҳаёти.

ТОШКЕНТ КўРСАТАДИ

16.55 Кўрсатувлар программаси, 17.00 Рус тилида телевидение янги-ликлар, Ўзбек тилида: 17.10 Болалар учун, «Войчекан» программаси, 17.40 Болалар учун, «Жасур той-чоқ», Телевизион, 18.00 Эстрада ши-навалдалари, сизлар учун 18.50 Те-левидение янгиликлар, 19.05 «Ўзе-кистон чорвадори» программаси, 19.55 Кўрсатувлар программаси.

МОСКВА КўРСАТАДИ

20.00 Қишлоқ клуби, 21.00 Янги-чи-танқидларнинг талабларига муво-фиқ концерт, 22.00 «Бўрилар ораси-дан бўри», ГТР ишлаган телевизи-он фильмининг 3-серияси 23.30 Янги-ликлар, 23.45 «Ленинизм — замона-миз ойроғи», 00.15 Эфирда «Моло-дость», 01.15 Рангли телевидение программаси, 03.00 Янгиликлар, 03.15 Кўрсатувлар программаси, 03.20 Москва кўрсатувларининг охи-ри.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

МОСКВА КўРСАТАДИ

15.00 Ярославль телевидениеининг кўрсатувлари, 16.35 Интервидение, «Истефод» 17.00 «Дороние», Илмий-оммабон программа, 17.30 Рангли телевидение программаси, 19.00 «Би-лим», Илмий-оммабон программа, 19.30 Янгиликлар, 19.50 Киножурнал.

ТОШКЕНТ КўРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 «Миханз Фрунзе ҳақида ҳикоялар», Кино-фильм, 20.20 Реклам, 20.30 Ўзбеки-стонда Қирғиз Адабияти ва санъати декадаси. К. Ёрозов номидида Дав-лат халқ чогу асабодлари оркестри-нинг концерти. Свердлов номидида концерт эалидан олиб кўрсатилди Танафрус вақтида «Спорт ҳафта-нида».

Учинчи ПРОГРАММА

18.00 Душанба телевидениеининг кўрсатувлари.

«МОСКВА» (кеч 7 да) «ТОШКЕНТ СО-ВЕТИНИНГ 50 ЙИЛИГИ» (кеч 6 ва 9 да).

Хотинининг номуси — НАВОНИЙ номи, «ЧАНКА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛИГИ» (кундуз ва кечурун), САЊАТ САРОНИ (кундуз соат 3 арим ва кеч 8 яримда), «СПУТНИК» (кундуз 2, 3, кеч 8 ва 9 да), «МОС-НВА» (кундуз 3 ва кеч 7 да), «ТОШ-КЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛИГИ» (кеч 8 ва 9 да).

Хотинининг номуси — НАВОНИЙ номи, «ЧАНКА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛИГИ» (кундуз ва кечурун), САЊАТ САРОНИ (оғталва соат 11.30 кундуз 1.30 ва кеч 6.30 да), «СПУТ-НИК» (кундуз 12, 1, 5, кеч 6 ва 7 да).

Шантклар маликаси — «ТОШ-КЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛИГИ» (кундуз соат 12, 2 ва 4 да).

Сангам (Ўзбек тилида) — НАВОНИЙ номи (кундуз соат 4.20 минутада).

ДИССЕРТАЦИЯ ЕКЛАДИЛАР

1969 йил 24 сентябрь кундуз соат 3 да, Ўзбекистон ССР Фан-лар академияси фалсафа, иқти-сод ва юридик фанлари бўлими, нинг иқтисод бўйича бирлашган илмий Совет мажлисида (Қуёв, шев кўчаси, 14-ун, конференц-зал) иқтисод фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

С. С. Бозоров: «Пахтачилли совхозларида иш ҳақи система-сини тақомиллаштириш ва мод-дий рағбатлантириш (Ўзбекистон, нинг Жанубий-Гарбий пахтачилли совхозларининг материаллари асосида)» деган темада;

Т. М. Шаронов: «Ўзбекистонда шолчиликнинг иқтисодий сама-радорлигини ошириш йўллари (Ўзбекистон шолчилик хўжа-ликлари асосида)» деган темада, Диссертациялар билан Акаде-мия кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқев кўчаси, 1-уя).

1969 йил 23 сентябрь кундуз соат 1 да, Тошкент қишлоқ хў-жалик институтининг ўсимлик-лар химияси, мева, сабабдорчи-лик, ипакчилик, ўрмоншунослик фаншуотлари илмий совети маж-лисида (Янгиот қишлоғи, 60-аудитория) қишлоқ хўжалик фав-лари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

Ч. Н. Ким: «Варгона водий, шининг шарий райолида бўз тулроқдан гўза майдалар за-рариюнадаларга қарши кура-шиш